

ROZSZAFOWAĆ (33) *vb pf*

rozszafować (31), **roszafować** (2); rozszafować : roszafować *RejKup* (2:2).

rozłz- (22), rołf- (2), rosłz- (2), rołfch- (2), rozłf- (1), rosłch- (1), rołfz- (1).

Wszystkie samogłoski jasne.

inf rozszafować (14). ◇ *fut* 1 sg rozszafuję (2). ◇ 2 sg rozszafujesz (1). ◇ 1 pl rozszafujemy (1).

◇ *praet* [1 sg m -m rozszafował.] ◇ 2 sg m -eś rozszafował (1). ◇ 3 sg m rozszafował (8). ◇ 1 pl m pers -chmy rozszafowali (1). ◇ *imp* 2 sg rozszafuj (1). ◇ *con* 1 sg m bych rozszafował (1). ◇ 3 pl m pers by rozszafowali (3).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI (pięć z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

1. *Rozdysponować, rozdać, udzielić; dispensare* *Modrz [co]* (30) : testament vdziałam/ Com był komu winien oddam: A tak gdy to rozszafuję/ Tedyć się więc nágotuję. *BierEz* S2v; *FalZioł* V 66; Iuż rofaphuy fwe vrzedy Y ty wfytky kramne błędy. Ktore czie tak załlyepyły Czyalo y dużę łtraczyły. *RejKup* e7v; (*nagł*) Kupiec łam narzeką. (-) I czos mnie potem wtey nedzy Mam zlota dofyc pieniędzy. Niemoge łobie rady dać Iako to mam roszafować *RejKup* g3, f2; Y gdi Alexándra o to pánowie karáli iż skarb rozszafował/ tedy powiedział: Iżem ia tego nie dał álem pożyczyl tym ktorzy mi to łowito zálię záplácą *RejZwierc* 195; [Id distributum łane est ex łententia. Tom ná wołá rozłłafował. *TerentMatKęł* K7v].

rozszafować komu (1): *RejPos* 193v *cf* »rozszafować a rozpożyczać«.

rozszafować na kogo, na co (2): [*pan Boturzyński*] Ołtatek tich włchitkich swoich dlugow [...] panom exequorum swym nyzey napiłanym wmoz poruczil y dal, abi ony tho włchithko thak rołfchafowali iako bi naliepiey mogli y rozumyeli, za dułchą iego y na ynłche myłofierne vczinki. *MetrKor* 59/76v; [*św. Antoni*] máiętność łwoię włzytkę ná vbogie rosłzáfował: y poczał kołztowác żywotá pułtelniczego *SkarŻyw* 55.

Zwrot: »hojnie rozszafować« (1): Każ Miłołciwy krolu łzpichłirze budowác A nieżałuy łwych skarbow hoynie rozłzafowác *RejJóz* K8v.

Szeregi: »rozszafować i oddalić« (1): ten ktory pożyczyl ná którękolwiek záłtáwionę rzeczy/ iuż po pewnym roku przez łędzięgo náznáczonym będzie wolen onę rzeczy záłtáwnę rozłzáfowác/ y oddalić [*distrahendi et alienandi ... habeat facultatem* *JanStat* 632] *SarnStat* 692.

»rozszafować a rozpożyczać« (1): nędzny á vbogi włodárzu Pána łwego [...] Zwoláże [!] dlužnikow łwoich á tych ktorymeś rozłzáfował á rołpożyczał thego dobrodzyeyłtwá Páńłkiego/ tobie w łzáfárłtwo twoie poruczonego. *RejPos* 193v.

»rozszafować i rozprawić« [*szyk 1:1*] (2): swym exequorum thi włchitkie swe mayenthnoszi w mocz dal y poruczil. prołcháč ich y roskazuyáč. yz bi ony wedlug Roskazanya y wolei iego włsithko rosłchafowaly y rosprawily *MetrKor* 59/77, 59/76v.

Przen: *Wyznaczyć (o czasie)* (2) : A będa wlyżłtki rzeczy pozytecznie łprawowany/ iellize porządnie czaly rosłzafuiemy/ y yellize kaźdego dnia obłtalowane godziny ku piłmam przidamy *KwiatKsiqż* L3v; *ModrzBaz* 90v.

a. *O darach Boga* (14) : Y iáko dziwno rozłłáfował dobrotliwołci łwoie połtánowiwłly záwždy přętki czas miłofierdziu łwemu/ á dlužą odwłokę czyniac gniewowi łwemu *RejPs* 150v; *RejKup* b2v;

Bo moglićiby też Pan łam czyłcie możnością á oną nieogárnioną mądrością swoią/ á opátrznócią swoią opátrzyć wšytek okrąg zyemie/ á wšdy ná nim poštánowił y rozłzáfował dziwne łtany á rozne przełóżeńłtwá/ rozliczne á możne krole y kłiążętá/ á potym y ine rozmáite vrzędy á dołtoieńłtwá/ áby oni [...] łprawowáli tu lud iego ku czći á ku chwale iemu. *RejPos* 330.

rozszafować komu (5): Iż iáko Ewányeliłtá piłze/ poruczył onym zwolennikom łwoim rozdawáć onym łłufzczám/ á opátrowáć ie/ á rozłzáfowáć im ono łwięte dobrodzyeyłthwo iego. *RejPos* 183v; á gdyż nam thy vpominki [*wzrok, słuch i dar mowy*] ták dáć á rozłzáfowáć [*Pan*] raczył/ ku poznániu á wyłławiániu łwiętey czći á chwały łwoiey Tu vważ ielłize też ty nie będyezł winien łrozłzey pomłty/ gdy [...] *RejPos* 206, 205v, 348v. Cf »hojnie rozszafowáć«.

rozszafować między kogo (4): on wšytko odiął od mędrkow łwiátá tego á od bogaców/ á rozłzáfował to między máłucłkie. *RejPos* 305v, 239, 329v, 351.

rozszafować na kogo (2): O nadobrotliwłzy Oycze/ zá wšyłtko/ coł mi dáć raczył/ [...] y cokolwiekeł też ná inłze ktorekolwiek łudźie rozłzáfowáć raczył [...] dźiękuię tobie iáko mogę. *LatHar* 567, 567.

rozszafować nad kim (1): *RejPos* 248v cf »rozłáć a rozszafowáć«.

W przeciwstawięniach: »odjáć ... rozszafowáć« (2): [*Pan musi*] odiáć od nich [*tych, co wzgardzili łwiętem powołaniem jego*] ony dáry á mądrość onę nádáná im wedle dekretow łwoich: á rozłzáfowáć to między máłucłkie á między prołtácłki *RejPos* 239, 305v.

Zwrot: »hojnie [*komu*] rozszafowáć« (1): Hoynieć on [*Bóg*] nam dźywne łwe dáry rołłzáfował Ale chce aby každy miernie łie w tym chował *RejFóz* E2.

Szeregi: »(roz)dáć (a. rozdawáć) a rozszafowáć« [*szyk 4:1*] (5): Ale nam powołánym á przełrzánym łwoim [*Pan*] nierowno ináczey raczył dáć á rozłzáfowáć ty vpominki á ty dáry łwoie. *RejPos* 205v; nákoniec y Anyoły niektore łwoie/ [...] rozdáł á rozłzáfował ie między ony narody człowiecze/ iżeby ktoźkolwiek łie okaże być wiernym łługá iego [...] áby był pod táká łtrażá Aniołow onych [...] iźby y o kámyk namnieyłzy nie obráził nogi łwey. *RejPos* 329v, 206, 348v, 351.

»rozłáć a rozszafowáć« (1): nie możymy nigdy zárownáć žadnemi powinnołciámi łwoiemi tákiego dobrodzyeyłtwá twego/ ktoreł ty nád námi dziwnie rozłáć á rozłzáfowáć raczył. *RejPos* 248v.

2. Roztrwonić, zmarnowáć [co] (3) :

rozszafować na kogo (1): *RejPos* 350 cf »roznieść a rozszafowáć«.

Zwrot: »marnie rozszafowáć« (1): BYł człowyek ieden bogáty/ kthory miał włodárzá łwoiego/ á then był ołkárzon przed nim/ iźby márnie miał rozłzáfowáć [*quasi dissipasset Vulg Luc 16/1*] dobro iego. *RejPos* 191; [[*król Aleksander*] więcey zá márnotráwnego niźli zá hoynego od wielu łudzi był mniman/ ták iź práwie wczás vmárl/ poki ielłcze wšytkiey Polłki/ y Wielkiego Xięłtwá Litewłkiego márnie nie rozłzáfował *StryjKron* 706 (*Linde*); *WujPosN* 1584 156 (*Linde*)].

Szeregi: »roznieść a rozszafowáć« (1): obáćz chwałę łwiętego imieniá iego/ ktorá on iedno łobie záchowáł á łwiętemu imieniowi łwoiemu/ ielłizechmy iey nie rozniełli á nie rozłzáfowáli ná ine rozmáite imioná/ y ná ine łtany łwiáthá tego. *RejPos* 350.

【»rozszaŃować i rozproszyć«: OpuŃczam pokoy/ ŃzczeŃcie/ poczćiwosći [...]: y inŃze dobrodzieyŃtwá iego niezliczone/ ktoreŃ ty wŃzyŃtkie/ máło ie Ńobie waŃąc/ ták márnne rozŃzaŃował y rozproŃzył/ bez Ńadnego poŃytku y czći Pána Ńwego *WujPosN 1584 156 (Linde)*.】

»rozszaŃować i wniwecz obrocić« (1): Podwiodł Krola rada Ńwa do Tikocina á tam Skarb Krolow zmarlich rozŃzaŃowac y wniwec obrocyć porzadzil. *PapriUp 12v*.

Synonimy: 1. rozdać; 2. potrawić, rozŃlarzyć, rozmarhać, rozmarnować, rozproszyć, rozterać, roztrawić, roztrwanić.

Formacje współrdzenne cf SZAFOWAĆ.

Cf **ROZSZAFOWANIE, ROZSZAFOWANY**

JR, MN